

школи. Й дійсне до відкриття ОЗЛ у неї використовувався тільки один закон логістики – закон 10-70, більш відомий як закон 2С70. Тобто, цей закон надавав точне, конкретне, однак тільки одне співвідношення затрат і результатів на формування будь-якого поняття – відповідно 10% затрат надавали 70% поняття. Однак у реальній практиці може існувати множина співвідношень затрат і результатів. Саме ОЗЛ й надає точне значення всіх інших приватних законів логістики.

Висновок. Використання основного закону логістики розширює можливості підвищення ефективності педагогічного процесу.

Література:

1. Бабайлов В. К.. Менеджмент : наука и практика : учебник. Харьков: Изд-во ХНАДУ, 2015. 300 с.
2. Бабайлов В. К., Приходько Д. О. Встановлення основного закону логістики. *Проблеми і перспективи розвитку підприємництва : Збірник наукових праць Харківського національного автомобільно-дорожнього університету*. № 2 (25) . 2020. Харків: Стиль - Издат, 2020. С. 17 – 25.

УДК 378:379.85(477.86)

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРНОЇ ГРАМОТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЗАСОБАМИ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ В ЗВО

*Полежасєв Ю. Г., к.н.соц.ком., доцент
Національний університет «Запорізька політехніка»*

Формування культурної грамотності передбачає застосування низки наукових підходів, що сприяють активізації засвоєння студентами знань,

виробленню й закріпленню в них умінь та практичних навичок: системний, синергетичний, компетентнісний, діяльнісний, аксіологічний (ціннісний), діяльнісний, особистісно-орієнтований, культурологічний, комунікативний.

Системний підхід дає змогу розглядати й сприймати процес формування культурної грамотності в єдності й цілісності, у взаємовідношеннях і взаємодії різних компонентів цього цілого, в контексті основних педагогічних закономірностей і світових тенденцій. Це, на наш погляд, сприяє оптимізації професійної підготовки студентів у закладах вищої освіти; реалізації інтелектуального потенціалу кожного студента; створенню позитивної мотивації до міжкультурної комунікації тощо.

Синергетичний підхід також передбачає: цілісність, інтегральність у вивчені дисциплін, які сприяють формуванню культурної грамотності, впровадження міждисциплінарних зв'язків; розвитку мотивації студентів до самоосвіти, до саморозвитку культурної грамотності, що передбачає педагогічну імпровізацію, самоактуалізацію; оптимізацію освітнього процесу; розширення соціально-рольового потенціалу студентів; критичне і творче мислення тощо.

Компетентнісний підхід сприяє: засвоєнню сутності ключових понять, що стосуються культурної грамотності; виявленню основних чинників впливу на результативність освітнього процесу загалом і формування культурної грамотності зокрема, а також фактичних напрямків його здійснення; активізації оволодіння основами культурної грамотності.

Діяльнісний підхід до формування культурної грамотності вимагає чіткої постановки мети, завдань, визначення педагогічних умов і засобів реалізації цього процесу, видів контролю за ним, аналізу отриманих результатів тощо. З позиції діялісного підходу діяльність визначає свідомість, що передбачає оволодіння студентами найважливішими вміннями щодо культурної грамотності.

Аксіологічний (ціннісний) підхід до формування культурної грамотності студентів дає змогу чітко усвідомити цінність володіння нею для успішної міжмовної комунікації; він тісно пов'язаний з культурологічним підходом, який є сукупністю методологічних прийомів, що забезпечують аналіз будь-якого явища (зокрема культурної грамотності) крізь призму системоутворювальних культурологічних понять; який розглядає людину як суб'єкт і головну дійову особу культури.

У контексті культурологічного підходу, що дає змогу сприймати освіту крізь призму понять культури, професійна підготовка є культурним процесом, який здійснюється в культуровідповідному навчальному середовищі, де всі компоненти наповнені людським сенсом і соціальною цінністю.

Особистісно-орієнтований підхід обґрунтовує необхідність побудови процесу формування культурної грамотності як суб'єкт-суб'єктну взаємодію викладача і студента, спрямовану на розвиток кожної особистості, надання їй можливості для повного розкриття здібностей та подальшого розвитку їх; повне врахування їхніх індивідуальних особливостей, адекватних способів сприйняття матеріалу; здатності до міжмовної комунікації тощо. Одним зі складників професіоналізму майбутніх фахівців з туризму є культурна грамотність. Адже розвиток комунікативних здібностей у закладах вищої освіти має бути спрямований на розвиток мовленнєвої активності, творчого мислення, пізнавальних процесів як невід'ємних ознак майбутніх професіоналів, формування вмінь практичного використання іноземної мови у процесі виконання професійних функцій.

Комунікативний підхід до формування культурної грамотності студентів засобами іноземної мови передбачає формування іншомовної комунікативної культури як інтегративної характеристики, що визначає комунікативно-професійний статус особистості й охоплює спрямованість на

комунікацію, здатність до використання іноземної мови в певному соціально-культурному середовищі, внутрішню готовність до міжкультурної взаємодії в професійній сфері [1].

Серед найефективніших форм і методів організації освітнього процесу на заняттях з іноземної мови у закладах вищої освіти можна виокремити: аудиторні практичні заняття, індивідуальні консультації зі студентами, самостійну роботу. У процесі практичних занять застосовуються колективні, групові, парні та індивідуальні форми навчальної діяльності студентів. Вибір викладачем форми роботи залежить від змісту навчального матеріалу, від етапу заняття тощо.

Для самостійної роботи з іноземної мови для майбутніх туристів обираються завдання, що сприяють: 1) розвитку навичок роботи з іноземними професійно орієнтованими джерелами інформації (вони реалізуються у формі читання, перекладу, творчого переосмислення інформації та подальшого її використання), словниками, довідниками, періодикою іноземною мовою; 2) формуванню та подальшому розвитку навичок вільного усного мовлення в межах загальноосвітніх тем і професійної тематики.

Таким чином, у сучасних умовах, під час дистанційного навчання основними засобами є мережа Інтернет, зокрема її інтерактивні засоби, й електронні системи забезпечення навчальних дисциплін, посібники, підручники тощо. Цікавими й розвивальними для студентів є творчі завдання у вигляді презентацій іноземною мовою.

Література:

1. Федоренко С. Грамотність як комплексний педагогічний феномен у вищій освіті США. *Вища освіта України*. 2014. № 3. С. 97–102.